

**Venäjän talletuspankkien henkilöasiakkaiden talletustileillä
olevien rahojen määrien muutokset vuosina 2012-2014
Venäjän keskuspankin uuden politiikan taustalla**

Alisa Guseva

Tekijä(t) Alisa Guseva	
Koulutusohjelma Finanssi- ja talousalan asiantuntijan koulutusohjelma	
Opinnäytetyön otsikko Venäjän talletuspankkien henkilöasiakkaiden talletustileillä olevien rahojen määrien muutokset vuosina 2012-2014 Venäjän keskuspankin uuden politiikan taustalla	Sivu- ja liitesivumäärä 35 + 3
<p>Tämä opinnäytetyön aiheena on Venäjän talletuspankkien henkilöasiakkaiden talletustileillä olevien rahojen määrien muutokset vuosina 2012-2014. Tämän aiheen taustalla on Venäjän keskuspankin uusi politiikka, jonka mukaan Venäjän keskuspankki aloitti vuoden 2013 alussa laajan pitkäkestoisen operaation, jossa se mitätöi ei vakavaraisten, maksukyvyttömiä tai rahanpesua ja terrorismin rahoittamista harjoittavien talletuspankkien lisensseja. Talletuspankit ovat henkilöasiakkaiden suosiossa, sillä talletuspankit toimivat henkilöasiakkaiden rahoituksen välittäjänä. Talletuspankit myöntävät henkilöasiakkaille erilaisia luottoja ja ottavat talletuksia vastaan.</p> <p>Opinnäytetyö on aloitettu kesällä 2014 ja jatkettu helmikuuhun 2015 saakka. Toteutettu tutkimus on kvalitatiivinen eli laadullinen. Tutkimuksessa käytetty aineisto on kerätty Venäjän keskuspankin Internet-sivuilta. Aineistoon kuuluvat tilastot vuosilta 2012-2014. Kyseinen aineisto oli työstetty Microsoft Excel-laskentatyökalun avulla, josta se oli siirretty tähän opinnäytetyöhön. Tämän opinnäytetyön teoriaosuus perustuu tietelliseen kirjallisuuteen, Venäjän keskuspankin Internet-sivustolta löytyvään informaatioon sekä Venäjän talletussuojarahaston antamiin tietoihin. Tutkimus taas perustuu Venäjän keskuspankin tilastoihin Venäjän talletuspankkien henkilöasiakkaiden talletuksista.</p> <p>Tässä tutkimuksessa saadut tulokset osoittavat, että Venäjän talletuspankkien henkilöasiakkaiden talletustileillä olevien rahojen määrien muutos vuosina 2012-2014 on ollut pelkästään positiivinen, mikä tarkoittaa sitä, että talletuspankkien henkilöasiakkaat ovat talletaneet joka vuosi enemmän rahaa talletustileilleen. Vaikka Venäjän keskuspankki mitätöi jatkuvasti talletuspankkien lisensseja, henkilöasiakkaat kasvattavat omien talletusten määriä Venäjän talletuspankeissa. Oletuksena on, että se perustuu siihen, että Venäjän talletussuojarahasto on velvollinen maksamaan talletussuojan talletussuojarahastoon kuuluvien talletuspankkien asiakkaille, jos talletuspankin lisenssia mitätöidään ja pankki suljetaan. Näin olleen Venäjän talletuspankkien asiakkaat luottavat siihen, että he saavat talletussuojansa, mikäli pankki suljetaan. Toisena oletuksena on se, että koska Venäjällä on yli 1000 pankkia, jotka ottavat talletuksia vastaan, henkilöasiakkailta on hyvät mahdollisuudet hajauttaa rahaansa eri pankkeihin. Tällä tavalla henkilöasiakkaat voivat tallettaa moneen pankkiin kohtuullisen summan, joka ei ylitä talletussuojan määrää. Tekemällä näin henkilöasiakkaat välttyvät riskiltä menettää rahaansa, jos Venäjän keskuspankki mitätöi pankin lisenssin.</p>	
Asiasanat Talletuspankki, henkilöasiakkaat, Venäjän keskuspankki, lisenssi, talletussuoja	

Sisällys

1	Johdanto	2
2	Pankkijärjestelmän toiminta.....	4
2.1	Historia ja kehitys Venäjällä	4
2.2	Pankkien päätehtävät.....	5
2.3	Talletuspankit.....	6
2.3.1	Talletuspankkien varainhankinta	6
2.3.2	Talletuspankkien luotonanto.....	7
2.4	Talletuspankkien asiakkaat	7
2.5	Venäjän Keskuspankin rooli Venäjän pankkijärjestelmässä	8
3	Pankin riskienhallinta ja sen merkitys tallettajan	10
3.1	Vakavaraisuus	10
3.2	Maksuvalmius	12
3.3	Rahanpesun ja terrorismin rahoituksen torjuminen	13
3.4	Rahoitusriskit	14
3.4.1	Luottoriski	14
3.4.2	Markkinariski.....	15
3.4.3	Maksuvalmiusriski.....	16
3.5	Operatiivinen riski	17
4	Talletukset ja talletussuojan merkitys	18
4.1	Talletuspankkien määräaikaistilit.....	18
4.2	Mikä on talletussuoja ja mikä on sen tarkoitus.....	19
4.3	Varojen maksaminen talletussuojarahastosta	20
5	Tutkimus talletusten määrän kehitymisestä 2012 - 2014	21
5.1	Tutkimuksen lähtökohdat ja tarkoitus	21
5.2	Tekninen toteutus	22
5.3	Tutkimuksen tulokset	23
5.4	Johtopäätökset.....	26
6	Pohdinta.....	27
	Lähteet	29
	Liitteet.....	34

1 Johdanto

Tämän työn aiheena on tilanne Venäjän pankkisektorin talletuspankeissa viimeisten Venäjän keskuspankin päätösten ja jatkotoimenpiteiden taustalla. Vuoden 2013 alusta Venäjän keskuspankki on jo mitätöinyt 93 talletuspankin lisenssiä ja toiminto jatkuu yhä. Venäjän keskuspankin tavoitteena on sulkea kaikki maksukyvyttömät, epävakavaraiset ja rahanpesua harjoittavat pankit. Keskimäärin Keskuspankki peruuttaa kahdeksan lisenssiä kuukaudessa, mikä on hyvin nopeaa toimintaa. Haluan selvittää, onko talletuspankkien sulkemisella voimakasta vaikutusta henkilöasiakkaiden talletustileillä olevien rahojen määrään.

Valitsin opinnäytetyön aiheeksi tämän teeman, koska olen aina ollut kiinnostunut pankkitoiminnasta ja tällä hetkellä olen pankissa töissä. Olen ollut kiinnostunut ihmisten käyttäytymisestä raha-asioissa eli siitä, miten ihmiset reagoivat tietyissä tapauksissa, jotka suoraan liittyvät heidän omaan rahatilanteeseensa. On mielenkiintoista saada vastaus kysymyksiini, joita tulen opinnäytetyössäni esittämään. Vastaamisesta kysymyksiin tekee helpompaa se, että venäjä on äidinkieleni. Sekä Internetistä että kirjoista löytyy riittävästi opinnäytetyön tekemiseen tarvittavaa aineistoa. Suuri osa aineistosta on venäjänkielistä, mikä ei tuota minulle ongelmia. Toinen osa aineistosta on suomen -ja englanninkielistä tietokirjallisuutta.

Pidän tämän opinnäytetyön aihetta tärkeänä, koska talletuspankkien velkojat eli tallettajat ovat yksi tärkeimmistä pankkitoiminnan komponenteista, joilla on suora vaikutus pankkien tulokseen, taseeseen ja pankin tunnuslukuihin. Tämän takia on mielenkiintoista seurata, miten talletuspankkien henkilöasiakkaat ovat käyttäytyneet viimeisten tapahtumien taustalla. Suurin osa Venäjän kansalaisista ovat tietoisia siitä, että mikä tahansa pankki voi joutua suljetuksi, sillä asiasta uutisoidaan usein.

Tutkimuksen pääongelmana on selvittää, vallitseeko Venäjän talletuspankeissa voimakas rahannosto talletustileiltä viimeisten Venäjän Keskuspankin päätösten taustalla vai onko reaktio ollut kenties päinvastainen. Tavoitteena on pyrkiä vastaamaan seuraaviin kysymyksiin:

1. Onko tapahtunut muutosta Venäjän talletuspankkien henkilöasiakkaiden talletustileillä olevien rahojen määrissä alkaen vuodesta 2012 vuoden 2014 loppuun menneessä?
2. Mihin suuntaan muutosta on tullut vai onko sitä tullut ollenkaan?
3. Kuinka suuri muutos on ollut?

Lisäksi tavoitteena on kertoa Venäjän pankkijärjestelmän historiasta, Venäjän keskuspankin tehtävistä, maailmanlaajuisesta pankkitoiminnan periaatteista sekä siitä, miten Venäjän talletuspankkien talletussuoja eroaa Suomen talletussuojasta. Tulen työssäni kertomaan myös pankkitoimintaan kohdistuvista riskeistä.

Tutkimus on toteutettu kvalitatiivisena eli laadullisena, vaikka tutkimusaineisto on numeerinen eli kvantitatiivinen. Tulen kuitenkin keskittymään pelkästään vuosiin 2012–2014. Olen kerännyt aineistoa Venäjän Keskuspankin Internet-sivustolta. Sen jälkeen olen työstänyt aineistoa Excel-taulukkolaskentatyökalun avulla. Olen jakanut saadut tilastot erikseen kolmelle vuodelle, jotta tuloksia olisi helpompi seurata. Opinnäytetyöni alkaa teoriaosuudella ja päättyy tutkimustuloksiin, joita olen saanut.

2 Pankkijärjestelmän toiminta

2.1 Historia ja kehitys Venäjällä

Nykyaikaisen Venäjän pankkijärjestelmän syntyminen tapahtui vuonna 1860, kun Venäjän tsaari Aleksanteri toinen määräsi perustamaan valtiollisen Venäjän Suurvallan pankin. Venäjän valtiollisen pankin peruspääomaksi asetettiin 15 milj ruplaa. Valtiollisella pankilla oli avainasema Venäjän talouspolitiikassa, sillä se toimi koko Venäjän pääpankkina, joka tuki muita pankkeja, sellaisia kuin Talopoikien maatalouspankkia ja Aateliston omaa pankkia. Alun perin Venäjän Suurvallan valtiollisen pankin tarkoituksena ja tehtävänä oli kaupankäynnin elvyttäminen ja rahapolitiikan tukeminen. 1917 Venäjän valtiolliseen pankkiin kuuluivat 133 vakituista ja 5 määräaikaista konttoria. (Venäjän keskuspankki 2015).

Venäjän vallankumouksen seurauksena Venäjän valtiollisen pankin historia päättyi, koska sen tilalle perustettiin kansallispankki, jonka tehtävänä oli auttaa hoitamaan ja kasvattamaan valtion talousteollisuutta. Sen keskeisempänä tehtävänä oli luotonanto teollisuus- ja maatalouslaitoksille. Samana vuonna voimaan tuli laki pankkitoiminnan monopolista, mikä tarkoitti sitä, että valtiossa sai olla vain yksi pankkipalveluja tarjoava toimija eli pankki, kansallispankki. Tämän takia kaikki valtiossa eli Venäjällä toimineet yksityispankit joutuivat fuusioitumaan kansallispankkiin, joista sitten tuli yhtenäinen kansallispankki. (Venäjän Keskuspankki 2015)

Vuonna 1922 syntyi uusi valtio Venäjän tilalle, joka oli Neuvostoliitto. Tämä aiheutti muutoksia pankkitoimintaan sillä tavalla, että vuonna 1923 kansallispankki uudelleenrakennettiin Neuvostoliiton kansalliseksi pankiksi, joka toimi melkein koko Neuvostoliiton olemassaolon ajan eli vuoteen 1990 asti. Neuvostoliiton kansallisen pankin päätehtävänä oli tukea maataloutta ja auttaa tuotantotalouden kasvattamisessa. Neuvostoliiton kansallisella pankilla oli monopolinen asema Neuvostoliiton rahoitusmarkkinoilla. Se oli ainoa taho, joka hoiti koko maan luotoantoa ja otti yleisöltä talletuksia vastaan erittäin pientä korkoa vastaan. Kansallisen pankin tilalle vuonna 1990 tuli nykyisen Venäjän keskuspankki. (Venäjän keskuspankki 2015)

13 heinäkuuta 1990 Neuvostoliiton korkeamman johdon nimeämänä perustettiin Venäjän keskuspankki, josta tuli nykyisen Venäjän keskuspankki. Sen tehtävänä on huolehtia oman valtion valuutan vakaudesta ja rahojen riittävydestä eli rahavarannosta. Neuvostoliiton romahduttua 25 joulukuuta 1991 uusien reformien seurauksena 90-luvulla Venäjällä perustettiin 2500 itsenäistä pankkia, joista suurin osa toimii edelleen.

Pankkisysteemin vakauttamiseksi vuosina 1992-1995 Venäjän keskuspankki asetti valvontajärjestelmän, joka valvoi ulkomaalaisen valuutan siirtymistä yksityispankeissa. Vuonna 2003 Venäjän keskuspankki päätti tulemaan mukaan kansainväliseen standardiin tilinpäätöstietojen julkaisuun eli IFRS, International Financial Reporting Standards, joka tehosti yksityispankkien rahan siirtymisen valvontaa. Toinen suuri askel Venäjän pankkijärjestelmässä tehtiin samana vuonna, kun voimaan tuli laki yksityispankkien henkilöasiakkaiden talletussuojasta. (Venäjän keskuspankki 2015, Banki 2015)

Laki talletuspankkien talletussuojasta oli suuri merkitsevä tekijä Venäjän pankkijärjestelmässä. Vuoden 1998 systeemikriisi Venäjällä oli aihauttanut suuret taloudelliset tappiot Venäjän talletuspankkien asiakkaille. Silloin suuri osa pankeista meni konkurssiin ja koska talletussuojaa ei ollut, sekä henkilöasiakkaat että yrity asiakkaat menettivät kaikki rahansa. Silloisen pankkikriisin syynä oli pankkisektorin kapitalisoinnin riittämättömyys syvän pitkäkestoisen taantuman taustalla reaalityaloudessa. (Venäjän keskuspankki 2015)

Vuoden 1998 pankkikriisi sai Venäjän kansalaiset muuttamaan mielensä pankkitoiminnan luotettavuudesta. Pankkikriisin jälkeen monet päättivät säästää ja säilyttää varaansa omassa kodissa pankkien sijasta, koska talletussuojarahastoa ei ollut.

2.2 Pankkien päätehtävät

Kuva pankkien tehtävistä on ollut muuttumassa historian ajan. Nykyään pankkeihin pätee universaalipankkien periaate, mikä tarkoittaa sitä, että pankit eivät tarjoa pelkästään tyyppillisiä pankkipalveluita, vaan pankit laajentavat tuotevalikoimansa lähtemällä mukaan arvopaperi-, vakuutusalan markkinoille.

Pankkien kolme päätehtävää ovat edelleen rahoituksen välitys , maksujen välityspalvelut ja riskeistä huolehtiminen. Rahoituksen välittäjänä pankki ottaa asiakkailtaan rahoja talletuksina ja antaa niitä eteenpäin rahoitusta tarvitseville. Pankki on välikätenä rahoituksen saajien ja tarjoajien välillä. Tämä rooli tuottaa pankeille tuottoa. Ongelmana on markkinoiden epätäydellisyys, jossa tiedon jakautuminen on epätasaista, ja varojen kysyntä ja tarjonta eivät ole tasapainossa.

Nykyisessä markkinataloudessa keskeisin tapahtuma sekä kotimaisilla että kansainvälisillä markkinoilla on maksujen välitys, jonka hoitavat pankit. Tilinsiirtoja käyttäen pankit siirtävät maksuja tililtä tilille pankista toiseen. Käteismaksujen suosion romahdettua, tilinsiirroista on tullut pankkien yksi keskeisemmistä tehtävistä. Pankit ovat riskinottajia, joiden velvollisuutena on muun muassa riskeiltä suojautuminen korko- ja valuuttamarkkinoilla. Hyvä riskienhallinta on avaintehtävä pankkitoiminnassa. Talletus- ja luotonantomarkkinoilla, arvopaperimarkkinoilla, osakemarkkinoilla, joukkovelkakirjalainojen ja rahamarkkinoilla toimivana rahoituslaitoksena vastuullinen riskienhallinta on edellytys hyvälle pankkitoiminnalle. (Kontkanen 2011, 12-13)

2.3 Talletuspankit

Kaikki talletuspankit eivät ole rakanteeltaan samanlaisia. Talletuspankki voi olla liikepankki, osuuspankki, paikallispankki tai säästöpankki. Paikallispankit toimivat yleensä pienellä tietyllä alueella, kun taas liikepankit ovat ympäri koko maata.

Talletuspankkien tulojen päälähteenä on talletusten vastaanotot yleisöltä ja talletusten varojen tarjonta eteenpäin luotoina, jotka voivat olla asunto-, opinto- ja kulutusluottoja. Venäjän talletuspankkien toimintaa valvoo Venäjän keskuspankki. Tämän valvonnan tarkoituksena on Venäjän vakaan pankkijärjestelmän ylläpito sekä luotonantajien ja luotonsaajien varojen turvaaminen. (Frolova 2010, 1.3; Kontkanen 2011, 16-17)

2.3.1 Talletuspankkien varainhankinta

Talletuspankkien rahanlähteitä ovat erilaiset yleisöltä saadut talletukset, jotka voivat olla määräisaikaisia tai ei määräaikaisia, talletussertifikaatit, talletuspankkien omat joukkovelkakirjalainat eli obligaatiot, arvopaperi- ja valuuttakaupoista saatu tuotto, Keskuspankilta saatu luotto, muulta pankilta saatu luotto pankkien välisen luotonannon kautta. Ilman varainhankintaa talletuspankkien toiminta olisi mahdotonta, sillä ilman varoja talletuspankki ei pystyisi huolehtimaan luotonannosta, joka on talletuspankin yksi keskeisemmistä tehtävistä. Talletuksia tekevät sekä henkilöasiakkaat että yritysasiakkaat, mutta, koska kyseessä ovat talletuspankit henkilöasiakkaiden rooli on kuitenkin suurempi kuin yritysasiakkaiden. Talletuspankkien varainhankinnan yleisin ja helpoin tapa ovat kuitenkin yleisöltä saadut talletukset. Useimmiten varainhankinta ei ole talletuspankille ilmaista, sillä talletuspankit joutuvat maksamaan korkoa sille rahalle, jonka ne ovat

lainanneet. Talletuspankkien varainhankinta on toiminta, joka jatkuu jatkuvasti, sillä lisärahoitusta tarvitaan usein.(Frolova 2010, 3.1)

2.3.2 Talletuspankkien luotonanto

Talletuspankit myöntävät luottoja sekä henkilöasiakkaille, että yritysasiakkaille. Henkilöasiakkaiden eli kotitalouksien suosiossa ovat asuntolainat, opintolainat sekä kulutusluotot. Kulutusluottojen markkinoilla talletuspankeilla on kilpailijoita, jotka myös myöntävät kulutusluottoja. Ne ovat luottokortti- ja rahoitusyhtiöt. Yritysasiakkaat käyttävät talletuspankkien antamia luottoja liiketoimintaansa rahoittamiseen. Talletuspankit elävät sillä, että välittävät rahoitusta eteenpäin, jos luotonantoa ei tapahtuisi, voitoista ei voitaisi puhua. Talletuspankit saavat tuottoja korkojen erotuksesta niin sanotusta korkomarginaalituotosta. Suurinta tuottoa luotonannosta pankille tulee yleensä kulutusluotoista, sillä korkotaso on paljon korkeammalla tasolla kuin asuntolainan tai opintolainan.

Kulutusluottoa on vaikeinten saatavilla, koska nykyään siihen vaaditaan jotain vakuutta, joka hätätilanteen sattuessa, tulee pankille korvaamaan luotonannossa pois annetut rahat asiakkaalle. Ajallisesti asuntolaina on yleensä maturiteetiltaan pisin luotto, kun taas kulutusluotto on lyhytkestoinen luotto eli sen maturiteetti on lyhyt.(Kontkanen 2011, 17,163; Taloussanomat 2015)

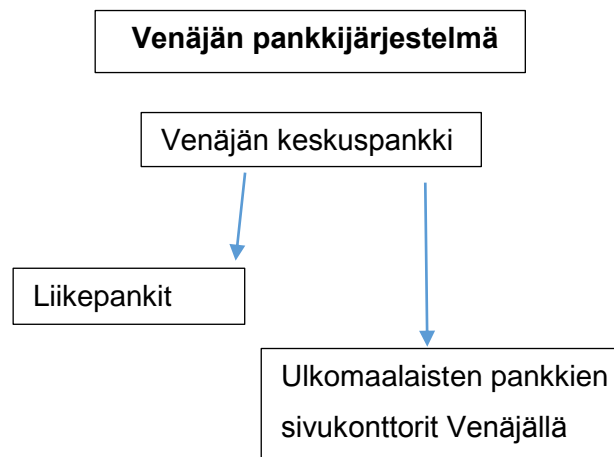
2.4 Talletuspankkien asiakkaat

Talletuspankkien asiakkaina on henkilö- ja yritysasiakkaita, jotka tarvitsevat talletuspankkien palveluita. Näihin talletuspankkien palveluihin kuuluvat luotonanto ja talletusten vastaanotto yleisöltä, maksujen välitys kotimaan tasolla ja kansainvälisesti, riskienhallintapalvelujen tuottaminen, rahoitusleasing, valuutanvaihto, notariaattitoiminta, arvopaperikauppa, takaustoiminta ja luottotietotoiminta. Myös toinen talletuspankki voi olla asiakkaana toisessa talletuspankissa sitä kautta, että yksi talletuspankki lainaa rahaa eteenpäin toiselle pankille korkoa vastaan tai vastaavasti se voi tallettaa rahaa toisen pankkiin. Suomessa jokainen talletuspankki on lain mukaan velvollinen kuulumaan talletussuojarahastoon, muuten se ei saa harjoittaa liiketoimintaansa. Venäjän lain mukaan talletuspankkien ei ole pakko kuulua talletussuojarahastoon eli talletuspankit saavat itse päättää siitä. Toisaalta, jos talletuspankki ei kuulu talletussuojarahastoon, pankin asiakkaat saavat pelätä rahojensa puolesta sellaisessa pankissa, joka ei kuulu

talletussojarahastoon ja näin olleen vaihtaa pankin sellaiseen, joka kuuluu talletussojarahastoon. (Kontkanen 2011, 26–27; Deposit Insurance Agency 2015)

2.5 Venäjän Keskuspankin rooli Venäjän pankkijärjestelmässä

Neuvostoliiton romahdettua vuonna 1991, Venäjä joutui rakentamaan uuden pankkijärjestelmän. Neuvostoliiton pankkijärjestelmä oli yksitasoinen. Sen tilalle perustettiin venäjän uuden pankkijärjestelmän, josta tuli kaksitasoinen järjestelmä. Kaksitasoisessa pankkijärjestelmässä on kaksi tasoa. Ensimmäinen taso on Venäjän keskuspankki ja toinen ovat yksityiset liikepankit. Venäjän keskuspankilla on korkein asema Venäjän pankkijärjestelmässä.

Kuvio 1. Venäjän pankkijärjestelmä (Bibliotekar 2015)

Venäjän Keskuspankin päätehtäviin kuuluu rahakierron järjestäminen eli ruplan liikenne markkinoilla sekä koko maassa, rahapolitiikan sääntely, kaikki valuuttaoperaatiot, joihin kuuluu ruplan kurssin sääntely ja valuuttavarannosta huolehtiminen ja luotonanto muille pankeille. Venäjän keskuspankki on ensimmäinen vastuullinen maan sisällä sekä ulkomailla tapahtuvista valuuttaoperaatioista. Keskuspankki myy valuutta yksityisille pankeille ja ostaa sitä yksityispankeilta. Sillä on myös valtuudet päättää, onko ruplan kurssi kiinteä vai kelluva. Tarvittaessa se tekee valuuttainterventioita, jotka auttavat tasoittamaan ruplan kurssin volatilitettä.

Venäjän keskuspankki pystyy myös lainamaan rahaa Venäjän valtiovarainministeriölle, jos ministeriö sitä tarvitsee. Yksi keskeisemmistä Venäjän keskuspankin tehtävistä on yksityispankkien toiminnan valvonta. Keskuspankki myöntää pankeille lisenssejä eli toimilupia ja samalla myös sillä on valtuudet mitätöidä ne, jos pankeille asetetut

vaatimukset eivät täydy. Se voi myös määrätä pankeille sanktioita eli pakotteita, joilla se ohjaa pankkien toimintaa. (Venäjän keskuspankki 2015)

2.6 Venäjän keskuspankin päätös opinnäytetyön lähtökohtana

Venäjän keskuspankilla on valtuudet ottamaan voimaan uudet lait, joilla on voimakasta vaikutusta Venäjän pankkisektoriin. Uusien lakien ja normatiivien voimaantulo on kuitenkin harvinaista. Yksi viimeisemmistä ja eniten opinnäytetyön aiheeseen liittyvistä lakeista on Venäjän keskuspankin uusi laki numero 139. Laki numero 139 tuli voimaan 1.1.2013 ja sen virallinen nimi on ”Pankkien pakolliset normit”. Laissa kerrotaan Venäjän keskuspankin asettamista uusista normeista talletuspankeille. Näitä normeja ovat erityisesti talletuspankkien likviditeettia eli maksuvalmiutta käsitteleviä normeja. Laissa kerrotaan talletuspankkien pakollisesta vähimmäisestä omien varojen riittävydestä eli vakavaraisuudesta, likviditeetin pakollisesta korottamisesta tiettylle tasolle sekä luottoriskin suuruudesta, jonka talletuspankin saavat enintään ottaa. Yksi lain poikkeuksista on maininta siitä, että likviditeettinormi H5 poistetaan kokonaan. H5 on normi, joka on yleisen likviditeetin normi, jossa suhteutetaan pankin likviidivaroja pankin taseen loppusummaan. Näiden uusien normien tavoitteena on poistaa Venäjän pankkisektorista kaikki epälikvidit talletuspankit. Koska Venäjän pankkisektorissa on noin 1000 talletuspankkia, joista monella on huono likviditeetti, uskotaan, että tästä uudesta laista on hyötyä. Laissa on myön maininta siitä, että pankkien on pysäytettävää rahanpesua ja estettävää terrorismin rahoittamista. (Sviridov, Lysochenko 2014, 236; Venäjän keskuspankki 2012)

3 Pankin riskienhallinta ja sen merkitys tallettajan

Talletuspankit saavat tarjota palveluitaan vain silloin, kun ne ovat saaneet luottolaitostoimiluvan, jonka myöntää Venäjän keskuspankki. Saadakseen toimiluvan talletuspankin on täytettävä edellytykset, jotka keskuspankkion asettanut. Talletuspankkien on toimittava hyvien liikeperiatteiden mukaisesti eli liiketoiminnan on oltava vakavarainen, likviidi, kannattava. Sen on estettävä rahanpesua ja torjuttava terrorismin rahoittamista. Mikäli nämä edellytykset eivät täydy, talletuspankki tulee menettämään lisenssinsä, jolla on suoraa merkitystä talletuspankkien henkilöasiakkaisiin. (Venäjän keskuspankki 2015)

Jokaisella talletuspankilla on velvollisuus huolehtia hyvästä riskienhallinnasta, joka on yksi pankkien toiminnan periaatteista. Talletuspankkien liiketoimintaan kohdistuu operationaalisia riskejä, taloudellisia eli rahoitusriskejä ja vahinkoriskejä. Suurin riskiryhmä ovat rahoitusriskit, joihin kuuluvat maksuvalmiusriskit, luottoriskit ja markkinariskit. Taloudelliset riskit ovat kaksipuolisia riskejä, koska niissä on kaksi osapuolta. Markkinariskit taas pitävät sisällään valuutta-, korkoriskejä, osakkeiden hintariskejä ja hyödykkeiden hintariskejä. (Kontkanen 2011, 91-97)

3.1 Vakavaraisuus

Vakavaraisuus eli soliditeetti on yksi keskeisemmistä tekijöistä pankin liiketoiminnassa. Vakavaraisuus mittaa talletuspankin tai muun liiketoimintaa harjoittavan yrityksen kykyä hoitaa kaikki velvoitteensa pitkällä aikavälillä. Vain vakavaraiset pankit pystyvät selviytymään kaikista omista sitoumuksistaan ja maksuistaan. Jokaisella pankilla on oltava vakavaraisuuden hallintaprosessi, joka auttaa tarkistamaan pankin tulosta.

Vakavaraisuuden hallintaprosessilla pankki pystyy ennustaa mahdolliset ongelmat ja riskit, jotka tulevaisuudessa tulevat vaikuttamaan pankin vakavaraisuuteen. Pankin on tärkeä välttyä mahdollisilta riskeiltä, jotka voivat aiheuttaa pankille huonon vakavaraisuudentason. Hyvän vakavaraisuudentason ylläpitäminen vaatii pankilta jatkuvaa tilanteen seuraamista ja ajoissa reagoimista. (Kontkanen 2011, 89; Balance Consulting 2015; Nooa Säästöpankki 2014)

Vuoden 2015 tammikuun tietojen mukaan kaikilla Venäjän talletuspankeilla asiat eivät mene samalla tavalla vakavaraisuuden suhteen. Joillakin vakavaraisuus on edelleen hyvä, osalla taas se on jo vajonnut roskaluokkaan. Mikäli näiden pankkien vakavaraisuus ei parane lähiaikoina, on suuri riski, että ne menevät konkurssiin, josta seuraavat suuret maksut tallettajille talletussuojarahastosta. (Banki 2015)

Venäjän pankkisektori ei ole vielä täysimääräisesti liittynyt Baselin kansainvälisiin sopimuksiin. Se on ottanut voimaan vasta pienen osan Baselin määräyksistä, sopimuksista. Venäjän keskuspankki on itse ilman Baselin määräyksiä ja suosituksia määrännyt Venäjän talletuspankeille pienemmän mahdollisen vakavaraisuusasteen, jonka alle joutuneet talletuspankit tulevat menettämään toimilupaansa. Pankin vakavaraisuutta lasketaan suhteuttamalla pankin omaa pääomaa pankin riskipainotettuun taseeseen. Riskipainotetussa taseessa kyse on pankin luotonannosta, joka on painotettu riskien mukaan. (Investopedia 2015, Banki 2015)

Kyseessä on vakavaraisuuden normi H1, jonka mukaan pankit ensin jaetaan ensin kahteen ryhmään. Ensimmäisen ryhmän pankit ovat pankkeja, joiden pääoma on enemmän kuin viisi miljoonaa euroa. Toisen ryhmän pankkien pääoma saa olla enintään viisi miljoonaa euroa. Pankkien, joiden pääoma on yli viisi miljoonaa euroa, vähimmäisvakavaraisuuden pitää olla 10 prosenttia. Pienten pankkien, joiden pääoma on alle viiden miljoonan, vähimmäis vakavaraisuusasteen pitää olla 11 prosenttia. Jos, jonkun talletuspankin vakavaraisuusaste alittaa tämän keskuspankin asetetun vähimmäisprosentin vähintään kahdella prosentilla, Venäjän keskuspankilla on oikeus mitätöidä tämän talletuspankin lisenssin. (Sviridov, Lysochenko 2014, 234-235; Banki 2015)

Sekä Suomessa että muualla EU:ssa noudatetaan tällä hetkellä Baselin sopimuksia ja määräyksiä. Vakavaraisuussäätely on osa Basel III sopimusta. Basel III mukaan pankkien vakavaraisuusprosentti saa olla vähintään 8 prosenttia. Huomataan, että Venäjän keskuspankin asettama edellytys Venäjän talletuspankkien vakavaraisuudelle on tiukempi kuin EU:n. (Suomen Pankki 2015)

3.2 Maksuvalmius

Maksuvalmius eli likviditeetti tarkoittaa pankin kykyä huolehtia oman rahoituksen riittävydestä pystyäkseen hoitamaan sen kaikki sitoutumukset ja maksut kaikkina aikoina. Huono likviditeetti tulee tulevaisuudessa aiheuttamaan pankille huonon vakavaraisuusasteen, kun taas liian hyvä tulee pienentämään pankin tuloja. Tämän takia pankkien on valvoittavaa likviditeettiaan tarkasti ja jatkuvasti. (Taloussanomien 2015, Bankin 2015)

Venäjän keskuspankki on asettanut talletuspankeille kolme pakollista likviditeetin normia. Ensimmäinen on H2, joka on hetkeellisen likviditeetin normi. Se sääntelee pankin riskiä, jonka mukaan pankki voi menettää koko likviditeetinsä yhden vuorokauden aikana. Sen pitää olla 15 prosenttia tai enemmän. Hetkeellistä likviditeettiä lasketaan sillä tavalla, että pankin likviidivaroja suhteutetaan pankin velvoitteisiin, joita ovat muun muassa henkilöasiakkaiden talletuksia, käyttötilejä, määräaikaistilejä, joita asiakkaat voivat nostaa pois pankista, milloin haluavat. On tärkeää, että hetkellinen likviditeetti on hyvä, koska talletuspaon sattueessa, pankin on pystyttävä suoriutumaan kaikista velvoitteistaan.

Toinen on normi H3, joka on Liquidity Coverage Ratio. Se on niin sanottu stressitesti, joka käsittelee pankin riskiä likviditeetin menettämisestä seuraavan 30 päivän aikana siitä hetkestä alkaen, kun likviditeettiä on laskettu. Venäjän talletuspankin Liquidity Coverage Ration pitää olla vähintään 50 prosenttia tai enemmän. Se lasketaan samalla tavalla kuin Quick ratiota, mutta poikkeuksena on vain se, että huomioon otetaan 30 päivän ajanjakso. Edellytykset Liquidity Coverage Ration suhteen ovat väljemmät Venäjällä, sillä EU:n edellytys on vähintään 100 prosenttia, joka on tuplasti enemmän kuin Venäjällä.

Kolmas normi on H4, joka mittaa pankin likviditeettiä sellaiselta ajanjaksolta, joka kestää vuoden tai enemmän. Se on niin sanottu pitkäkestoisen likviditeetin normi, jota pidetään tärkeänä Venäjällä. Se lasketaan sillä tavalla, että pankin myönnetyt luotot, jotka ovat kestoltaan yli vuoden suhteutetaan pankin kaikkiin varoihin sisältäen pankin velvoitteet maksamaan kaikille pankin velkoojille eli henkilö- ja yritysasiakkaille, muille pankeille ja valtiolle kaikki velat, joiden maturiteetti on yli vuoden. Tämän normin prosentti saa enintään olla 120. (Sviridov, Lysochenko 2014, 234-237; Finanssivalvonta 2011)

Venäjän talletuspankit maksavat yleensä parempaa korkoa sellaisille talletuksille, jotka kestävät yli vuoden. Talletuspankin pakollinen likviditeetti, jonka on oltava riittävä selittää teon. Pankkien likviditeetin kannalta on viisampaa ottaa sekä henkilö- että yritysasiakkaiden talletuksia vastaan pitkälle ajanjaksolle.

3.3 Rahanpesun ja terrorismin rahoituksen torjuminen

Vuodesta 2003 alkaen Venäjä oli liittynyt mukaan kansainväliseen FATF järjestykseen, Financial Action Task Force on Money Laundering, jonka tehtävänä on kehittää kansainvälisiä menetelmiä rahanpesun estämiseksi. Järjestö perustettiin jo vuonna 1989, mutta alkuvaiheessa Venäjä ei pystynyt liittymään järjestöön, koska silloin vielä Venäjällä ei ollut lakia ja tiettyä suunnitelmaa siitä, miten rahanpesua pitäisi estää. Sellainen kehitettiin vuonna 2002, jonka jälkeen Venäjä sai liittyä järjestöön. Tällä hetkellä järjestöön kuuluu noin 34 valtiota. Venäjän keskuspankki laittoi voimaan 20.7.2001 uuden lain N 115-F3 rahanpesun ja terrorismin rahoittamisen estämisestä. Kaikki Venäjän talletuspankit ovat siitä lähtien velvollisia noudattamaan tätä lakia, mikäli ne eivät noudata, keskuspankilla on oikeus mitätöidä niiden lisenssejä.

Venäjän Keskuspankin voimaan tulleen rahanpesun estämisestä ja terrorismin rahoittamisen torjumisen lain mukaan kaikki Venäjän talletuspankit ovat velvollisia huolehtimaan siitä, että kaikissa pankin konttoreissa kaikilla tasoilla huolehditaan rahanpesun estämisestä. Jokainen talletuspankki on velvollinen määräämään tietyn henkilön, johon kohdistuu vastuu rahanpesun estämisestä. Laissa on lisäksi siitä, että suurin vastuu rahanpesusta kohdistuu kuitenkin pankin johtoon. Pankin johto saa itse päättää, miten se järjestää valvonnan siitä, miten ohjeita pankissa noudatetaan. Kaikki talletuspankit ovat velvollisia kouluttamaan henkilökuntaansa riittävästi, jotta kaikki toimihenkilöt tietäisivät, miten tietyissä tilanteissa toimitaan. Nämä koulutukset järjestetään etäkoulutuksina, seminaareina sekä henkilöstökokouksissa.

Talletuspankeilla on velvollisuus selvittämään asiakkaidensa varojen alkuperää. Kaikki talletuspankit ovat velvollisia huolehtimaan siitä, että niiden asiakkaita tunnetaan, asiakkaiden tiedot on tarkistettu ja ne ovat luotettavia. Jos pankin toimihenkilö epäilee asiakasta rahanpesusta tai asiakkaan liiketoiminta on epäilyttävää, toimihenkilön tulee siitä välittömästi ilmoittaa pankin rahanpesun selvittelykeskukselle. Toimihenkilö ei kuitenkin saa ilmoittaa siitä asiakkaalle, että hän tekee ilmoituksen pankin selvittelyyksikköön. Ilmoitukseen on liitettävää kaikki tositteet, jotka auttavat pankin selvittelykeskusta asian hoidossa.

Laissa on myös maininta siitä, että pankin toimihenkilön on kontrolloitava erityisen tarkasti operaatioita, joiden summa ylittää 600 000 ruplaa, joka on noin 8000 euroa, käytetty kurssia 1E=75RUB. Nämä operaatiot voivat olla tilisiirtoja, käteismaksuja, käteisnostoja,

talletusten tekoa ja nostoa. (Venäjän keskuspankki 2015; Sviridov, Lysochenko 2014, 277-290)

Yllämainitun lain rikkominen on yksi perussyistä Venäjän keskuspankin tekemiin päätöksiin lisenssien mitätöinnissä. Tuore esimerkki on pankista Adam International, jonka lisenssi mitätöintiin 20.01.2015. Venäjän Keskuspankki on kertonut lisenssin peruuttamisen syyksi rahanpesun lain rikkomisen ja syytti pankin hallintoa terrorismin rahoittamisesta (Banki 2015)

Suomi sekä suurin osa EU-maista kuuluvat FATF järjestöön. Suomi pääsi liittymään järjestöön vuonna 1991. Suomessa on myös voimassa finanssivalvonnan standardi 2.4 asiakkaan tuntemisesta, rahanpesun estämisestä ja terrorismin rahoittamisen torjumisesta. Standardissa kerrotaan, millä tavoin yllämainittuja ongelmia voidaan ehkäistä. Sen antamat ohjeet ovat samanlaisia Venäjän keskuspankin annettujen ohjeiden kanssa. (Finanssivalvonta 2010)

3.4 Rahoitusriskit

3.4.1 Luottoriski

Luottoriski on rahoitusriskeistä perusriski, joka tarkoittaa riskiä, jossa pankin luotonottajat eli sen asiakkaat eivät pysty maksaamaan takaisin velkaansa pankille kokonaan tai osittain. Luottoriskit ovat usein peräisin pankin luotonannosta, sillä myöntämällä lainan asiakkaalle, pankki vastaanottaa vastapuoliriskin, joka on tässä tapauksessa luottoriski. Luottoriskissä luotonottajan vakuudet eivät myöskään pysty korvaamaan pankille tappion suuruisen määrän. Luottoriski realisoituu, kun tämä asiakkaan maksukyvyttömyys realisoituu. Näin olleen luotonanto on vastapuoliriski, joka on yksi suuremmista luottoriskeistä.

Kuitenkin luottoriski voi saada alkunsa muista pankin saamisista. Muita luottoriskejä ovat joukkolainojen takaisinmaksuriskit, erilaisilla rahoitustuotteilla käydyt kaupat, maariskit sekä selvitysriskit. Luottoriskien takia pankkien on etukäteen huolehdittavaa asiakkaan tuntemisesta ja sen maksukyvyn arvioimisesta ja yritettävää säilyttää pitkäkestoisia ja vakiintuneita suhteita maksukykyisiin asakkaisiin. (Kontkanen 2011, 91,93-94, Nooa Säästöpankki 2014)

Näin olleen luottoriskejä vältetään hyvällä luottohallinnon organisoinnilla, tarkistamalla asiakkaiden luottotiedot etukäteen ennen kun perustetaan asiakuussuhdetta, tarkistamalla vakuuksia ja käyttämällä vakuutuksia. Pankin hallituksen tehtävänä on suunnitella luottoriskistrategian, joka auttaa pankin toimihenkilöitä suuntaamaan luotonantoa turvallisesti ja luottokelpoisesti eteenpäin rahoitusta tarvitseville tahoille.

Yllämainitut luotonottajien aiheuttavat riskit ovat vain yksi osa luottoriskejä pankkitoiminnassa. Toinen merkittävä osa on sijoitustoiminnan riskit. Sellaisessa luottoriskissä on kyse siitä, että jokin yritys, joka on laskenut liikkeelee joukkovelkakirjalainan, ei pystykkään maksaamaan joukkovelkakirjalainan hinnan takaisin eli pankki ei saa rahojaan takaisin sijoituksistaan. Pääkeino tällaiselta riskiltä suojaautumisessa on sijoituskohteiden vakuuttaminen markkinoilla. (OP-Pohjola 2011, Nooa Säästöpankki 2014)

Pientämällä, ehkäisemällä luottoriskejä talletuspankki pystyy säilyttämään likviditeettiaan hyvällä tasolla ja näin olleen olla ottamatta riskiä lisenssin menettämisestä. Venäjän pankkijärjestelmän yksi pääongelmista on yhteisen luottotietojärjestelmän puute. Talletuspankin on mahdotonta tarkistaa asiakkaan luottotiedot, sillä Venäjällä ei ole olemassa valtakunnallista arkistoa, joka sisältäisi kaikkien kansalaisten tiedot. Myöntämällä luoton Venäjän talletuspankit ottavat suurempia luottoriskejä kuin suomalaiset pankit, sillä Suomessa sellainen järjestelmä on olemassa. Venäjän keskuspankki valvoo talletuspankkien luottopolitiikkaa, erityisesti talletuspankin ottamia sijoitustoiminnan riskejä. Monet venäläiset talletuspankit harrastavat tosi riskillistä sijoitustoimintaa, joka voi johtaa siihen, että pankki joutuu konkurssiin. Jotta tätä ei tapahtuisi, Venäjän keskuspankki pyrkii huomaamaan sellaisen riskin ajoissa, jotta se ajoissa pystyisi pysäyttämään sellaisen pankin liiketoiminnan.

Kaikki Venäjän talletuspankit eivät tiedota verkkosivuillaan riskienhallinnastaan, mikä on huono juttu pankin asiakkaille. Venäjän keskuspankki ei velvoita talletuspankkeja tiedottamaan riskienhallinnastaan. Jotkut pankit kuitenkin tiedottavat niistä vapaaehtoisesti verkkosivuillaan. Sellaisia pankkeja ovat Venäjän suurimmat liikepankit. (Sviridov, Lysochenko 2014, 106-113)

3.4.2 Markkinariski

Markkinariski on riski, jossa muutokset markkinahinnoissa voivat aiheuttaa yritykselle, pankille tappiota. Markkinariski on yksi systemaattisia riskejä, jota ei voi difersifoida. Pankkitoiminnassa markkinariski toteutuu silloin, kun korkotason muutos vaikuttaa

negatiivisesti korkokatteeseen. Pankin on oltava maltillinen riskinotossa ja näin olleen pankin on pystyttävä tunnistamaan markkinariskit etukäteen, pystyäkseen pienentämään tai välttämään niitä. Vaikka monet talletuspankin asiakkaat eivät tiedä markkinariskistä mitään, sillä on vaikutusta asiakkaisiin. (Vozrozhdenije bank 2015; Investopedia 2015)

Edellä mainitun korkoriskin lisäksi muita markkinariskejä ovat valuutta-, osake-, ja hyödykehintariskejä. Mitä suurempi on volatiliiteetti markkinahinnoissa negatiiviseen suuntaan, sitä suurempi on tappio pankille. Näiltä markkinariskeiltä pystytään suojautumaan erilaisten johdannaisten avulla. Johdannainen on sopimus, jossa kaksi osapuolta sopivat transaktiosta, joka tapahtuu tulevaisuudessa sovittuna aikaan sovittuun hintaan. Pankkin on hyvä suojautua muutoksia vastaan optioilla tai korkojohdannaisilla. Korkomarkkinariskeiltä, jossa on riski markkinoiden korkomuutoksesta suojaudutaan korkojohdannaisten avulla. Sekä korkoriskiskeillä että osakekurssien vaihtelusta aiheutuville riskeillä on merkittävää vaikutusta pankin tulokseen, joka jatkossa heijastuu pankin taloudellisessa asemassa, erityisesti vakavaraisuudessa. Tämän takia pankin on syytä hallita taseriskejään.

Venäjän keskuspankki valvoo Venäjän talletuspankkien ottamaa markkinariskiä, koska sillä on suurta vaikutusta koko pankin liiketoiminnan kannattavuuteen sekä pankin vakavaraisuuteen. Muistetaan, että huono vakavaraisuus johtaa lisenssin menettämiseen. (Venäjän keskuspankki 2015; OP-Pohjola 2015)

3.4.3 Maksuvalmiusriski

Maksuvalmius eli likviditeettiriski syntyy, kun pankin saatavien ja velkojen määrät eivät täsmää tietyssä aikana. Yleensä se johtuu siitä, että yleensä saatavien ja velkojen juoksuajat eivät ole samoja, sillä on mahdotonta solmia kaikki sopimukset tietyssä päivänä. On yleistä, että pitkän juoksuajan isoa lainaa, sellaista kuin asuntolaina rahoitetaan lyhyen aikavälin talletuksilla, joiden maturiteetti on eri suuri kuin lainan. Nämä eravuudet maturiteeteissa voivat aiheuttaa sen, että pankki ei ole likviidi eli maksuvalmis, koska se ei pysty suoriutumaan velvoitteistaan muun muuassa tallettajien kohdalla. Maksuvalmiusriskeiltä suojaudutaan riskiliimiiteillä, hyvällä rahoitusrakenteen suunnittelulla ja tehokkailla seurantamittareilla. Likviidin pankin jonka jokapäiväisiin tehtäviin kuuluu päivittäinen maksuvalmiustilanteen seuranta ja suunnittelu. Tämä seuranta ja suunnittelu ovat osa pankin hallinnon antamaa likviditeettistrategiaa, jonka toteuttamista valvoo pankin toimitusjohtaja hallituksineen. Pankin likviditeettitilanteesta raportoidaan pankin hallitukselle. Talletuspankki on velvollinen huolehtimaan siitä, että

sen likviditeetti on riittävä. Tämä velvollisuus perustuu Venäjän keskuspankin lakiin nro 139, josta on kerrottu luvussa kaksi. (OP-Pohjola 2011, Vozrozhdenkije bank 2015)

3.5 Operatiivinen riski

Operatiiviset riskit ovat olennainen osa pankkitoiminnassa. Operatiivisiä riskejä ovat riskit, joissa riskit aiheutuvat menettelytavoista, jotka ovat puutteellisia tai virheellisiä, järjestelmävirheistä ja muista ulkopuolisista tekijöistä, jotka aiheuttavat pankille taloudellista tappiota tai muita pankintoiminnalle haitallisia seurauksia. Operatiivisilta riskeiltä ei pystytä suojautumaan kokonaan, vaan riskejä arviomalla voidaan riskejä kontrolloida ja tarvittaessa korjata riskeistä syntyviä ongelmia ja haittavaikutuksia. Jatkuva prosessien kontrolointi on tehokkain tapa suojautua operatiivisilta riskeilta. Jokaisen pankin on syytä antaa toimihenkilölleen tarkkoja toimintaohjeita siitä, miten pitäisi toimia, jotta operatiivisia riskejä voitaisiin välttää kokonaan tai ainakin osittain. Pankin hallinto on tärkein taho, joka on vastuussa siitä, että pankki kehittää uusia toimintatapoja operatiivisia riskejä vastaan. Pankin hallinnon on myös syytä valvoa, että pankin toimihenkilöt noudattavat hallituksen antamia ohjeita. (OP-Pohjola 2011; Vozrozhdenija Bank 2015)

4 Talletukset ja talletussuojan merkitys

Talletussuoja on keskeisempiä asioita Venäjän talletuspankkien henkilöasiakkaiden luottamuksen näkökulmasta. Se antaa asiakkaille perusluottamuksen siihen, että niiden rahaansa ovat turvassa.

Talletus on sopimus, jonka mukaan toinen osapuoli eli pankin asiakas tallettaa varansa pankin tilille eli pankki saa rahaa omaan käyttöön. Pystyäkseen tekemään talletuksen pankissa, asiakkaan on ensin avattava tili pankissa ja selitettävää rahojen alkuperää. Samantyyppisellä talletuksella on yleensä samat ehdot kaikille asiakkaille. Talletukset ovat rahanmääräisiä sopimuksia, jotka voivat olla määräaikaistilejä, strukturoituja talletuksia, ASP-tilejä tai rahamarkkinatalletuksia. Talletuspankeilla on oikeus ottaa vastaan talletuksia asiakkailta.

Asiakas voi tehdä talletuksen käymällä pankin konttorissa, soittamalla puhelun kautta tai verkkopankissa. Talletuksessa on kyse siitä, että talletuspankki on velallisena, koska se ottaa itselleen asiakkaalta rahaa velaksi tietyksi ajanjaksoksi ja tämän ajanjakson loputtua, pankki on velvollinen palauttamaan asiakkaalle rahat takaisin, asiakkaan eli velkoojan pyydettäessä. Yleensä talletuksille maksetaan korkoa, mutta ei aina. Korot voivat olla kiinteäkorkoisia tai ne voivat olla sidottu pankin omaan viitekorkoihin tai Euroopan Unionin alueella vallitseviin Euroopan Keskuspankin määrittämiin euribor-korkoihin. (Kontkanen 2011, 114)

Venäjän talletussuojan alle kuuluvat vain määräaikaistilit ja käyttötilit eli strukturoidut talletukset, ASP-tilit ja rahamarkkinatalletukset eivät kuulu talletussuojan piiriin. Tämän takia määräaikaistilit ovat suosituimmat Venäjän talletuspankkien henkilöasiakkailta. (Deposit Insurance Agency 2015)

4.1 Talletuspankkien määräaikaistilit

Talletuspankin asiakas, joka haluaa tehdä talletuksen saa itse päättää millaiselle tilille hän talletuksensa tekee. Suosituin talletustilin vaihtoehto on määräaikaistili, jossa asiakas saa itse valita, kuinka pitkäksi aikaa hän tallettaa rahaansa. Määräaikaistili voi olla yhdeksän, kolmen, kuuden, yhdeksän kuukauden, vuoden, kahden vuoden, kolmen vuoden kestävä talletus. Juoksuaika on vapaasti valittavissa ja pankki sopii siitä asiakkaan kanssa. Jokaiselle sijoitusajalle pankki on asettanut tietyn koron, jonka asiakas saa.

Asiakkaan eli tallettajan tuoton suuruus riippuu markkinatilanteesta ja talletuksen koosta. Markkinatilanne vaikuttaa suoraan korkoihin ja näin olleen tallettajan tuottoon. Useimmiten tallettaja saa korkojaan tililleen vasta talletusajan loputtua. (Kontkanen 2011, 116)

4.2 Mikä on talletussuoja ja mikä on sen tarkoitus

Talletussuoja on peruselementti pankkien varainhankinnassa. (Ruuskanen 2008, 87) Talletussuoja edistää talletuspankkien liiketoimintaa sillä tavalla, että talletuspankkien varainhankinta tehostuu lisääntyvien tallettajien talletusten avulla, koska tallettajat saivat luottamusta pankkeihin talletussuojan takia. Suomessa kaikkien talletuspankkien on kuuluttava talletussuojarahastoon, josta tallettajille korvataan niiden saamia, silloin kun pankki ei itse pysty selviytymään velvoitteistaan.

Yksittäisen tallettajan talletusten yhteismäärä samassa pankissa ei saisi ylittää 100 000 euroa, sillä se on talletussuojarahaston korvausten maksimimäärä tallettajaa kohden. Vuosittain pankit maksavat vuotuisia kannatusmaksuja talletussuojaahastoon. Talletussuojarahasto turvaa kaikki tallettajien talletukset, mikäli pankki on jäsenpankki talletussuojarahastossa. (Talletussuojarahasto 2015, Kontkanen 2011, 117)

Venäjällä laki talletusuojasta poikkeaa Suomen talletussuojalaista sillä tavalla, että kaikkien talletuspankkien ei ole pakko kuulua talletussuojarahastoon, jos pankki haluaa harjoittaa pankkitoimintaa ja ottaa asiakkailta talletuksia vastaan. Talletuspankki saa ottaa talletuksia vastaan, vaikka se ei kuulu talletussuojarahastoon. Suurin osa pankeista kuitenkin kuuluu rahastoon. Tämän takia on tarkistettavaa ennen talletuksen tekoa, kuuluuko pankki talletussuojan piiriin vai ei. Informaation on helposti saatavilla Venäjän valtakunnallisen talletussuojarahaston sivuilta. Kaikki Venäjän talletuspankit, jotka kuuluvat talletussuojarahastoon ilmoittavat siitä omilla verkkosivuillaan. Pankkien verkkosivuilla on suora linkki talletussuojarahaston sivuille, josta löytyy kaikki tarpeelliset tiedot tallettajan näkökulmasta. Pankit korostavat mainoksissaan sitä, että ne kuuluvat talletussuojarahastoon.

Venäjän talletussuojarahasto on perustettu tammikuussa 2004. Tällä hetkellä 860 talletuspankkia kuuluu talletussuojarahastoon. Venäjän talletuspankkien talletussuojan määrä on enintään 1 400 000 ruplaa, mikä on noin 18 600 euroa (1e=75RUB). Ennen 29.12.2014 talletussuojan määrä oli 700 000 ruplaa eli noin 9 300 euroa. Talletukset saavat olla joko ruplissa tai muissa valuutoissa. Talletussuoja turvaa myös talletuksille maksetut korot. (Deposit Insurance Agency 2015)

4.3 Varojen maksaminen talletussuojarahastosta

Kun Venäjän Keskuspankki on mitätöinyt talletuspankin toiminnan lisenssin, siitä tulee ilmoitus Venäjän talletussuojaraston sivuille. Talletusten takaisinmaksu velkojille talletussuojarahastosta alkaa aikaisintaan 14 työpäivän jälkeen siitä hetkestä, kun lisenssi oli mitätöity. Talletussuojarasto ilmoittaa omilla verkkosivuillaan agenttipankin, joka huolehtii talletussuojan maksuista tallettajille. Agenttipankit, jotka hoitavat takaisinmaksut vaihtelevat joka kerta. Niitä valitaan kilpailun kautta. Tallettaja ei tarvitse mitään muita dokumentteja paitsi omaa passia, joka todistaa henkilöllisyyden. Muut asiakirjat sellaiset kuin ajakortit ei hyväksytä. Passin kanssa tallettaja menee pankkiin ja näyttämällä passinsa hänelle maksetaan talletussuojaansa suoraan joko käteisellä tai tallettajan pyydettävässä pankin avaamalle käyttötilille. Kaikki talletussuojakorvaukset maksetaan ruplissa, vaikka talletus oli ollut muussa valuutassa. Valuuttakurssi määräytyy sen päivän mukaan, jolloin Venäjän Keskuspankki oli mitätöinyt pankin lisenssin. Talletussuojan saa yhden vuoden sisällä siitä hetkestä, kun Keskuspankki oli peruuttanut lisenssin.

1.1.2015 tietojen mukaan Venäjän talletussuojarahastossa on 79,9 miljardia ruplaa. Siitä hetkestä alkaen, kun talletussuojarahasto oli perustettu jo 1325,8 tallettajaa ovat saaneet talletussuojansa. Talletussuojien yhteissumma on ylittänyt 379 miljardia ruplaa, mikä on noin 5,05 miljardia euroa. Käytetty kurssia 1E=75RUB. (Deposit Insurance Agency 2015)

5 Tutkimus talletusten määrän kehitymisestä 2012 - 2014

5.1 Tutkimuksen lähtökohdat ja tarkoitus

Tutkimus perustuu kahden vuoden havaintoaikasarjaan. Valitsin kahden vuoden havaintoaikasarjan, koska kaksi vuotta sitten vuoden 2013 alussa Venäjän Keskuspankki aloitti laajan pankkisektorin puhdistusoperaation, jossa se oli jo ehtinyt mitätöidä noin 200 talletuspankin lisenssia. Vuonna 2013 Venäjän Keskuspankki oli mitätöinyt 23 lisenssiä ja vuonna 2014 93 lisenssiä. (Banki 2015)

Tämä toiminta jatkuu yhä. Venäjän Keskuspankin tavoitteena on sulkea kaikki epävakavaraiset ja epälikviidit talletuspankit. Sellaisia talletuspankkeja, joilla on tällä hetkellä huono vakavaraisuus ja maksuvalmius on tosi monta. Venäjän keskuspankki haluaa sulkea kaikki sellaiset talletuspankit, jotka harjoittavat rahanpesua ja terrorismin rahoittamista. Koska sellaisia pankkeja ei ole vähän, Venäjän keskuspankin puhdistusoperaation arvioidaan kestävän vielä kauan, sillä tällä hetkellä Venäjällä on vielä noin 1020 pankkia. Tutkimus perustuu henkilöasiakkaiden talletusten yhteissumman sekä ruplissa että muissa valuutoissa Venäjän keskuspankin antamiin tietoihin. Tutkin, miten vuosien 2013-2014 tilanne eroaa vuoden 2012 tilanteesta. Onko tapahtunut merkittäviä muutoksia talletusten määrässä ja niiden yhteissummissa vai ei.

Tutkimukseni on kvalitatiivinen eli laadullinen. Tarkaksi tarkasteluajaksi valitsin aikavälin 1.1.2013-1.12.2014 ja sen vertailukohteeksi aikavälin 1.1.2012-1.12.2012. Tutkimuksessa käytetty numeroinen aineisto on otettu Venäjän Keskuspankin verkkosivuilta.

Tutkimuksen tarkoituksena on vastata kysymykseen, jonka esitin johdannossa: onko Venäjän Keskuspankin uusi pankkipolitiikka, jossa se mitätöi talletuspankkien lisenssejä, joilla on huono vakavaraisuus ja maksuvalmius tai joita epäillään rahanpesusta tai terrorismin rahoittamisesta, vaikuttanut henkilöasiakkaiden talletusten määriin ja niiden yhteissummaan Venäjän talletuspankeissa. Tämän tutkimuksen tulos tulee näyttämään, ovatko Venäjän talletuspankkien asiakkaat valmiita ottamaan riskiä, sillä kaikki tietävät uudesta Venäjän Keskuspankin tavoitteesta sulkea kaikki epälikviidit tai rahanpesua ja terrorismin rahoittamista harjoittavat talletuspankit. Talletussuojan määrä on aika pieni, mikä kasvattaa henkilöasiakkaan talletuksen rahoihin kohdistuvaa riskiä.

5.2 Tekninen toteutus

Tutkimuksessa käytin kvalitatiivista tutkimusmenetelmää. Keräsin Venäjän Keskuspankin Internet-sivuilta tilastoja Excel-taulukkolaskentaohjelmaan. Kerätyt tilastoni ovat aikaväliltä 1.2.2012-1.12.2014. Tein kolme erillistä taulukkoa vuosille 2012, 2013 ja 2014.

Jokaisessa taulukossa olen luetellut talletusten yhteissummat kuukausittain tammikuusta joulukuuhun sekä ruplissa että muissa valuutoissa. Olen laskenut vuotuiset summat joka vuodelle erikseen. Muilla valuutoilla tarkoitetaan Yhdysvaltojen dollareita ja Euroopan Unionin euroja.

Näiden taulukoiden avulla pystyn seuraamaan ja analysoimaan talletusten määrien kehitystä. Olen laskenut henkilöasiakkaiden talletusten yhteissummat erikseen kullekin vuodelle erikseen ruplissa ja muissa valuutoissa. Tämän jälkeen laskin, kuinka suuret muutokset ovat tapahtuneet vuosien 2012 ja 2013 välillä; vuosien 2013 ja 2014 välillä. Olen jo aikaisemmin maininnut, että vuosi 2012 sisälsi vähemmän riskejä tallettajien kannalta, koska silloin Venäjän Keskuspankki ei ollut vielä aloittanut uusia toimenpiteitä lisenssien mitätöintiin.

5.3 Tutkimuksen tulokset

Taulukosta 1 pystymme seuraamaan kolmen edellisten vuoden eli vuosien 2012 - 2014 tilannetta Venäjän talletuspankeissa.

	2012	2013	2014
RUB (Mrd.₹)	112 992	150 312	163 932
USD (Mrd.\$) ja EUR (Mrd.€)	25 471	33 013	41 482

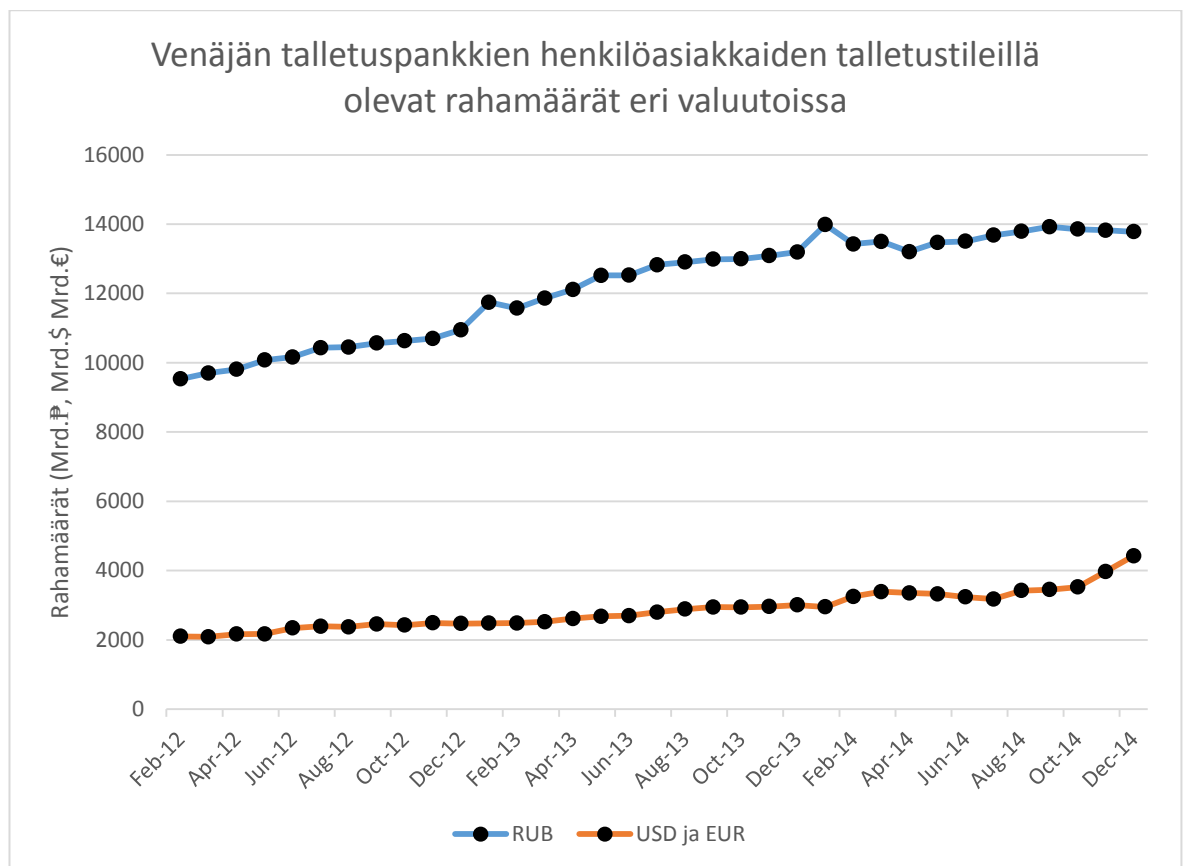
Taulukko 1. Henkilöasiakkaiden talletusten määrät vuosina 2012–2014

Vuonna 2012 Venäjän talletuspankkien henkilöasiakkaat ovat pitäneet talletustileillään 112 992 mrd. ruplaa ja 25 470 mrd. muissa valuutoissa. Vuonna 2012 voimaan ei ollut vielä tullut Venäjän keskuspankin uutta lakia numero 139. Vuoden 2013 lopussa henkilöasiakkaiden talletustileillä oli 150 312 288 ruplaa ja 33 012 874 muuta valuutta, mikä on 37 319 794 ruplaa ja 7 541 952 muuta valuutta enemmän kuin vuoden 2012 lopussa. On todettavissa, että muutosta positiiviseen suuntaan on tullut aika paljon. Taulukosta 1 on nähtävissä, että henkilöasiakkaiden talletustileillä olevien rahojen määrät ovat jatkaneet kasvuaan, sillä vuoden 2014 joulukuussa talletustileillä olevien rahojen määrät saavuttivat 163 931 814 ruplan lukemia ja vastaavasti muussa valuutassa 41 482 077. On todettavissa, että vuoden 2014 tulos oli 13 619 526 ruplaa parempi kuin vuoden 2013 tulos. Muissa valuutoissa olevien rahojen määrät olivat myös nousseet 8 469 203:lla.

On huomattavissa, että talletusten summat ovat kasvaneet vuosi vuodelta ruplissa ja muissa valuutoissa. Muistetaan, että vuoden 2013 alussa Venäjän keskuspankki aloitti lisenssien mitätöinnin. Venäjän talletuspankit ovat kasvattaneet talletusten määriä kaikissa valuutoissa tarkastelun aikavälillä Venäjän keskuspankin uudesta laista huolimatta.

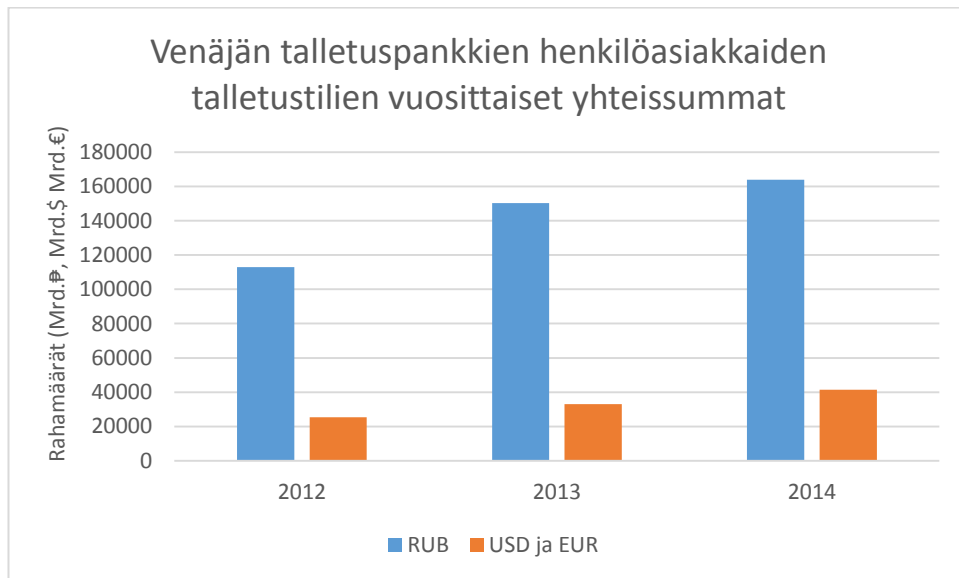
Diagrammista 1 näemme, kuinka nopeasti ja mihin suuntaan Venäjän talletuspankkien henkilöasiakkaiden talletustileillä olevien rahojen määrät olivat muuttuneet vuosina 2012 – 2014. On huomattavissa, että suurimmat positiiviset muutokset ruplissa tapahtuivat helmikuussa 2013 ja helmikuussa 2014. Pari kertaa on ollut muutosta negatiiviseen suuntaan. Molemmat negatiiviset muutokset tapahtuivat kevään alkupuolella sekä vuonna 2013, että vuonna 2014.

Muissa valuutoissa olevien rahojen määrät ovat pysyneet tasaisempina kuin ruplissa olevien. On huomattavissa, että kasvu on ollut pienempää, mutta kestävämpää. Muissa valuutoissa olevien rahojen määrät ovat kasvattaneet suosiotaan erityisesti vuoden 2014 lokakuusta alkaen.

Diagrammi 1. Venäjän talletuspankkien henkilöasiakkaiden talletustileillä olevat rahamäärät eri valuutoissa

Diagrammista 2 nähdään, että missään vaiheessa aikavälillä 2012 – 2014 ei tapahtunut talletuspakoa, jota monet olivat odottaneet. Talletusten yhteissummat ovat vain kasvaneet, mikä on hyvä asia Venäjän pankkisektorille.

Diagrammi 2. Venäjän talletuspankkien henkilöasiakkaiden talletustilien vuosittaiset yhteissummat

5.4 Johtopäätökset

Tutkimuksen tuloksista on havaittavissa, että muutosta talletuspankkien henkilöasiakkaiden talletustileillä olevien rahojen määrissä on tapahtunut. Muutos on ollut positiivinen sekä aikavälillä 2012-2013, että aikavälillä 2013-2014. Vuosien 2012-2013 ruplissa olevien rahojen muutos on ollut 37 319 794, mikä tarkoittaa sitä, että talletusten yhteismäärät kasvoivat noin 33%. Vuosien 2013-2014 muutos on ollut 13 619 526 ruplaa, joka tarkoittaa noin 9%:n kasvua. Muussa valuutassa vuosien 2012-2013 positiivinen muutos on ollut 7 541 952 eli noin 29,61% ja vuosina 2013-2014 8 469 203 eli noin 25,65%.

Talletustileillä olevien rahojen määrät ovat kasvanneet sekä ruplissa, että muissa valuutoissa. Negatiivista tulosta ei ole tullut näillä ajanjaksoina, mikä on mielenkiintoinen havainto. Tämä tarkoittaa sitä, että Venäjän talletuspankkien asiakkaat eivät ole ottaneet omia rahojaan pois talletuspankkeista eli he eivät pelkää säilyttää omia rahojaan talletuspankeissa, vaikka Venäjän keskuspankki mitätöi lisenssejä ja he ovat tietoisia siitä. Voin todeta, että Venäjän talletuspankkien henkilöasiakkaat eivät pelkää menettää rahansa. Tämä oletus perustuu siihen, että jo edellä mainitsemani talletussuojarahasto on velvollinen maksamaan Venäjän talletuspankkien asiakkaille talletussuojan, mikäli Venäjän keskuspankki mitätöi jonkun talletuspankin lisenssin.

Toisena oletuksena on se, että koska Venäjän pankkimarkkinoilla on yli 1000 talletuspankkia, jotka ottavat henkilöasiakkaiden talletuksia vastaan, Venäjän talletuspankkien asiakkailla on monta vaihtoehtoa, mihin ne voivat sijoittaa rahansa eli näin olleen, ne voivat sijoittaa alle talletussuojan suuruisia talletuksia hyvin moneen pankkiin. Niiden ei tarvitse laittaa kaikki säästönsä, jotka voivat ylittää talletussuojan määrän samaan pankkiin, vaan ne pystyvät laittamaan pieniä summia eri pankkeihin ja tällä tavalla suojautua riskeiltä. Jos kaikki talletuspankit, joissa asiakkaalla oli talletuksia suljetaan ja asiakkaan talletusten määrät eivät ylittäneet talletussuojan rajan, asiakas saa kaikki rahansa takaisin talletussuojina. Ainoat toimenpiteet, jotka henkilöasiakkaalta tässä tapauksessa vaaditaan on: tarkistaa kuuluuko talletuspankki talletussuojarahastoon ja laskea tarkasti ettei sijoittamat rahat ylitä talletussuojan rajaa.

Jos henkilöllä on aikaa ja halua välttyä siitä, että talletuspankki suljetaan ja henkilö joutuu hakemaan talletussuojan agentti-pankista, henkilön olisi hyvää tarkistaa pankin vakavaraisuuden ja likviditeetin ennen kun henkilö tallettaa rahansa pankkiin. Etsimällä tietoa talletuspankista esimerkiksi Internetistä, pystyy saamaan tietynlaisen kuvan siitä, miten pankilla menee. Yleensä, jos jotain pankkia epäillään rahanpesusta ja pankki on jo osallisena tuomioistuimessa, siitä löytyy tietoa Internetissä. Tällaiseen pankkiin ei tietenkään kannata sijoittaa rahansa.

6 Pohdinta

Tutkimustuloksistani on havaittavissa, että Venäjän talletuspankkien asiakkaat luottavat Venäjän talletussuojarahastoon, joka on velvollinen maksamaan talletuspankkien asiakkaille talletussuojan. Talletussuojan suuruus on kuitenkin enintään 1 400 000 ruplaa eli noin 18 600 euroa. Talletussuoja antaa turvan henkilöasiakkaiden rahoille. Tämä oletukseni perustuu siihen, että koska he eivät ole nostaneet rahojaan pois talletustileiltä, he eivät pelkää oman rahan menettämistä. Päinvastoin Venäjän henkilöasiakkaiden talletustileillä olevien rahojen määrät ovat kasvaneet viimeiset kolme vuotta. Kasvu on kuitenkin pienentynyt ruplissa, jos verrataan vuosien 2012-2013 33% kasvua vuosien 2013-2014 9% kasvuun. Muussa valuutassa vuosien 2012-2013 29,61% kasvu on ollut myös suurempi kuin vuosien 2013-2014 25,65% kasvu.

On nähtävissä, että Venäjän talletuspankkien asiakkaat ovat viime vuoden aikana kasvattaneet talletusten määriä muissa valuutoissa kuin ruplissa. Perusteena tälle todennäköisesti on hyvin toimiva ja hyvin pankkien verkkosivuillaan mainostettu Venäjän talletussuojarahasto, joka on velvollinen maksamaan Venäjän talletuspankkien henkilöasiakkaille talletussuojia, jos pankin lisenssi perutaan. Venäjän kansalaiset tietävät, miten toimitaan, jos pankki menettää lisenssinsä. Talletussuojarahastoon luotetaan, koska aina, kun joku Venäjän talletuspankeista oli menettänyt lisenssinsä, tallettajat olivat saaneet talletussuojansa talletussuojarahastosta. Venäjän talletussuojarahaston verkkosivuilta on helposti löydettävissä lista kaikista talletuspankeista, jotka kuuluvat talletussuojarahastoon. Todennäköisesti, kun henkilöasiakas on tarkastanut, että talletuspankki kuuluu siihen talletussuojarahastoon, se uskaltaa tallettamaan rahaansa siihen pankkiin.

Monet Venäjän talletuspankkien asiakkaat välttyvät riskeiltä rahan menettämisestä, kun pankin lisenssi mitätöidään hajauttamalla rahaansa moneen pankkiin, jotka kuuluvat talletussuojan piiriin. Venäjällä toimii tällä hetkellä yli 1000 pankkia, joista suurin osa kuuluu talletussuojarahastoon. Tämä tarkoittaa sitä, että henkilöasiakkailta on valinnanvaraa, mihin ne rahansa hajauttavat. On kuitenkin sellaisiakin, jotka laittavat kaikki rahansa yhteen pankkiin, joka on mennyt konkurssiin ja tällä tavalla menettävät osan rahasta, joka ylitti talletussuojan rajan.

Tutkimuksen tulokset tulivat minulle yllätyksenä, sillä odotin, että tulokset tulevat osoittamaan, että henkilöasiakkaat ovat ainakin osittain nostaneet rahojaan pois talletustileiltä Venäjän keskuspankin lisenssien mitätöinnin takia. En osannut odottaa

saatuani tulosta. Olen tyytyväinen valitsemaani aiheeseen, sillä odotin ihan erilaista tulosta. Tämä tulos on muuttanut näkemystäni henkilöasiakkaiden käyttäytymisestä. Uskon, että tutkimus oli hyödyllinen, sillä saadut tulokset eivät olleet odotettavissa. Tämä opinnäytetyö on auttanut minua sekä vanhojen asioiden kertaamisessa että uuden tiedon saamisessa.

Lähteet

Kontkanen, E.2011. Pankkitoiminnan käsikirja. 3. Uudistettu painos. Finanssi-ja vakuutuskustannus Oy FINVA. Helsinki.

Venäjän Keskuspankki 2015. Tilastot. Luettavissa:
http://cbr.ru/statistics/UDStat.aspx?TblID=302-21&pid=sors&sid=ITM_30761
Luettu: 27.1.2015

Venäjän Keskuspankki 2015. Venäjän Suurvallan valtiollinen pankki. Luettavissa:
<http://www.cbr.ru/today/?PrtId=impbank>
Luettu: 8.01.2015

Venäjän Keskuspankki 2015. Kansallinen Pankki. Luettavissa:
<http://www.cbr.ru/today/?PrtId=nrbank>
Luettu: 9.01.2015

Venäjän Keskuspankki 2015. Neuvostoliiton kansallispankki. Luettavissa:
<http://www.cbr.ru/today/?PrtId=gbsssr>
Luettu: 11.01.2015

Venäjän Keskuspankki 2015. Venäjän Keskuspankki. Luettavissa:
http://www.cbr.ru/today/?PrtId=cbrf_sub
Luettu: 14.01.2015

Frolova T.A. 2010. Pankkitoiminnan luentokirja. TTI JUFU.Taganrog

Sviridov O.JU. 2014, Lysochenko A.A. Pankkitoiminta. Fenix. Rostov-na- Donu.

Venäjän keskuspankki 2012. Laki numero 139. Luettavissa:
<http://www.cbr.ru/publ/Vestnik/ves121221074.pdf>
Luettu: 6.2.2015

Finanssivalvonta 2014. Talletuspankit. Luettavissa:
<http://www.finanssivalvonta.fi/fi/Finanssiasiakas/Palveluntarjoajat/Pankkiala/Talletuspankit/Pages/Default.aspx#.VMpDMi7dU-8>
Luettu: 14.01.2015

Balance Consulting 2015. Vakavaraisuus. Luettavissa:
http://www.balanceconsulting.fi/tunnusluvut/suhteellinen_velkaantuneisuus
Luettu: 20.01.2015

Balance Consulting 2015. Nettovelkaantumisaste. Luettavissa:
<http://www.balanceconsulting.fi/tunnusluvut/nettovelkaantumisaste>
Luettu: 20.01.2015

Banki 2015. Pankkien luottoluokitukset. Luettavissa:
<http://www.banki.ru/banks/ratings/agency/>
Luettu: 30.01.2015

Balance Consulting 2015. Current ratio. Luettavissa:
http://www.balanceconsulting.fi/tunnusluvut/current_ratio
Luettu: 30.01.2015

Taloussanommat 2015. Taloussanakirja-maksuvalmius. Luettavissa:
<http://www.taloussanommat.fi/porssi/sanakirja/termi/maksuvalmius/>
Luettu: 29.01.2015

Finanssivalvonta 2014. Rahanpesun ja terrorismin rahoittamisen estäminen.
Luettavissa:http://www.finanssivalvonta.fi/fi/Valvonta/Rahanpesun_estaminen/Pages/Default.aspx
Luettu: 15.01.2015

Taloussanommat 2014. Taloussanakirja-marginaali. Luettavissa:
<http://www.taloussanommat.fi/porssi/sanakirja/termi/marginaali/>
Luettu: 30.01.2015

Standardi 2.4. Asiakkaan tunteminen-rahampesun ja terrorismin rahoittamisen estäminen.

Venäjän Keskuspankin laki Rahanpesusta ja terrorismin rahoittamisen estämisestä N 115-F3, 6. Luettavissa:
http://www.cbr.ru/today/anti_legalisation/acts/115-FZ.pdf
Luettu: 25.01.2015

Banki 2015. Adam International. Luettavissa:
<http://www.banki.ru/banks/memory/bank/?id=7581648>
Luettu: 29.01.2015

OP-Pohjola 2011. Riskilajit. Luettavissa: <http://www.op-pohjola-annualreport.fi/OP-Pohjola2011/fi/vuosi-2011/riskienhallinta/riskilajit>
Luettu: 19.01.2015

OP-Pohjola 2013. Luettavissa: <http://www.op-pohjola-annualreport.fi/OP-Pohjola2013/fi/vuosi-2013/riskienhallinta>
Luettu: 01.02.2015

Investopedia 2015. Riski and diversification.Luettavissa:
<http://www.investopedia.com/university/risk/risk2.asp>
Luettu: 01.02.2015

OP-Pohjola 2015. Korkojohdannaiset.Luettavissa:
<https://www.pohjola.fi/pohjola/yritys--ja-yhteisoasiakkaat/markets/johdannaiset/korkojohdannaiset?id=325210>
Luettu: 23.01.2015

OP-Pohjola 2015. Johdannaiset. Luettavissa: <https://www.pohjola.fi/pohjola/yritys--ja-yhteisoasiakkaat/markets/johdannaiset?id=325200&srcpl=8>
Luettu: 23.01.2015

OP-Pohjola 2011. Maksuvalmiusriski. Luettavissa: <http://www.op-pohjola-annualreport.fi/OP-Pohjola2011/fi/vuosi-2011/riskienhallinta/riskilajit>
Luettu: 23.01.2015

Wärtsilä 2011. Operatiiviset riskit. Luettavissa:
<http://www.annualreport2011.wartsila.com/fi/vk/corporate-governance-fi/riskit-ja-riskien-hallinta/operatiiviset-riskit-1>
Luettu: 23.01.2015

Deposit Insurance Agency 2015. Talletusten vakuuttaminen. Luettavissa:
<http://asv.org.ru/insurance/>
Luettu: 24.01.2015

Talletussuojarahasto 2015. Tietoa tallettajalle. Luettavissa:
<http://talletussuoja.fi/tietoatallettajalle/Sivut/default.aspx>
Luettu: 24.01.2015

Deposit Insurance Agency 2015. Tilastollinen Informaatio. Luettavissa:
http://asv.org.ru/agency/statistical_information/

Luettu: 25.01.2015

Banki 2015. Pankit, jotka suljettiin. Luettavissa:

<http://www.banki.ru/banks/memory/>

Luettu: 30.01.2015

Banki 2015. Pankit, jotka suljettiin 2 sivu. Luettavissa:

http://www.banki.ru/banks/memory/?PAGEN_1=2

Luettu: 30.01.2015

Bank Vozrozhdenije 2015. Likviditeettiriski. Luettavissa:

http://www.vbank.ru/investors/risk_management/liquidity/

Luettu: 11.3.2015

Bibliotekar 2015. Finanssioikeus. Luettavissa: <http://bibliotekar.ru/finansovoe-pravo-5/69.htm>

Luettu: 03.02.2015

Venäjän keskuspankki 2015. Venäjän keskuspankin funktiot. Luettavissa:

<http://cbr.ru/today/?PrId=bankstatus>

Luettu: 2.2.2015

Banki.ru 2015. Vakavaraisuuden normi. Luettavissa:

http://www.banki.ru/wikibank/normativ_dostatochnosti_kapitala/

Luettu: 7.3.2015

Investopedia 2015. Risk-weighted assets. Luettavissa:

<http://www.investopedia.com/terms/r/riskweightedassets.asp>

Luettu: 7.3.2015

Suomen pankki 2010. Vakavaraisuusvaatimukset. Luettavissa:

http://www.suomenpankki.fi/en/suomen_pankki/ajankohtaista/puheet/Documents/OP%20Pohjola_300910.pdf

Luettu: 7.3.2015

Banki 2015. Likviditeetti. Luettavissa:

http://www.banki.ru/wikibank/likvidnost_bank/

Luettavissa: 7.3.2015

Finanssivalvonta 2011. Basel III. Luettavissa:

http://www.finanssivalvonta.fi/fi/Tiedotteet/Esitelmat/Documents/Basel_III_tiedot_ustilaisuus_13042011.pdf

Luettu: 7.3.2015

Finanssivalvonta 2010. Standardi 2.4.

Luettavissa:http://www.finanssivalvonta.fi/fi/Saantely/Maarayskokoelma/Rahoitussektori/2_Menettelytavat/Documents/2.4.std3.pdf

Luettu: 11.3.2015

Vozrozhdenije bank 2015. Markkinariski. Luettavissa:

http://www.vbank.ru/investors/risk_management/market/

Luettu: 11.03.2015

Liitteet

Liite 1.

	Henkilöasiakkaiden talletukset	
	Ruplissa	Muissa Valuutoissa
	Vuosi 2012	
1.02	9528875	2101759
1.03	9700707	2088085
1.04	9807289	2164900
1.05	10075413	2168096
1.06	10161131	2342464
1.07	10432640	2391027
1.08	10449797	2374660
1.09	10563355	2457994
1.1	10627249	2423731
1.11	10697146	2488571
1.12	10948892	2469635
	112992494	25470922

Taulukko 1. Henkilöasiakkaiden talletusten määrät vuonna 2012

Liite 2.

	Henkilöasiakkaiden talletukset	
	Ruplissa	Muissa valuutoissa
	Vuosi 2013	
1.01	11743146	2479405
1.02	11569493	2483173
1.03	11861003	2519802
1.04	12110221	2612203
1.05	12520589	2677965
1.06	12521406	2695230
1.07	12822720	2798599
1.08	12901704	2886743
1.09	12987639	2946915
1.1	12994051	2943612
1.11	13086011	2962398
1.12	13194305	3006829
	150312288	33012874

Taulukko 2. Henkilöasiakkaiden talletusten määrät vuonna 2013

Liite 3.

	Henkilöasiakkaiden talletukset	
	Ruplissa	Muissa valuutoissa
	Vuosi 2014	
1.01	13985238	2953123
1.02	13424316	3251346
1.03	13496310	3390362
1.04	13202370	3352412
1.05	13469593	3326500
1.06	13503951	3235090
1.07	13678452	3176606
1.08	13790600	3423741
1.09	13923798	3451251
1.1	13855844	3524480
1.11	13822702	3971091
1.12	13778640	4426075
	163931814	41482077

Taulukko 3. Henkilöasiakkaiden talletusten määrät vuonna 2014 (Venäjän Keskuspankki 2015)